

UNITÁRIUS ÉLET

XIII. ÉVFOLYAM, 9. SZÁM

1959. SZEPTEMBER HÓ

A HÁLAADÁS ÜNNEPÉN

XL. zsoltár, 6. vers.

„Sokat cselekedtél Te Uram,
mi érettünk.”

Nincs megnyugtatóbb érzés annál, mint amikor a jól végzett munka után megáll az ember egy rövid időre és elteli az elért cél áldott gyönyörűségével. A jó lelkiismeret őszinte kritikája dicséri meg olyankor a munkában való lankadatlan kitartásért és rátergeti lelkére az eredményes küzdelemmel járó nagy kielégülés szent örömét. Minden emberi alkotásnak ez a glóriája, teremtkészségünknek a diadémja, melyet nem lehet elvenni senkitől, aki megszolgált érte. Olyan lelki-prémium, melyet mindenki megszokott kapni, aki arra érdemesült, bármilyen mezőjén dolgozik az építő, alkotó életnek. A legszebb és a legünnepélyesebb alkalmak az ilyen számvetések, mert ezek seregszemléi a jónak, a szépnek, a hasznosnak, s gránitlépcsői a fejlődésnek és a haladásnak. Ezt érzi az orvos, amikor nagy tusakodásai után a beteg állapotában elmúlt már a krízis és megkezdődik a betegséget levezető jótékony folyamat. Ez tölti el a sebész lelkét, amikor megvívja harcát az órákig tartó műtétben az élet megmentéséért és utána elernyed ereje, feszült idegszála mint a meg-lazult húr lecsendesednek és ő átadja magát a megnyugtató tudatnak, hogy az ember megmentése érdekében most is megtett mindent: jótékony kése nyomán győzött az élet. Ennek a megnyugtató tudatnak a diadala izzik a megcsapolt kohó folyékony tűzében s rávetődik pírja a hömpölygő lávát irányító munkás egész lényére, úgyannyira, hogy valósággal a lelke takrozódik az olvasztó fényében. Ez az érzés ül királyi trónjára az emberi szívnek valahányszor valami szépet, nagyot, hasznosat épített meg az ember és a befejezett munka gyönyörűségében jólesően állapítja meg, hogy jó volt, érdemes volt dolgozni, küzdeni, akadályokat elhárítani, legyőzni a lehetetlent is, mert amit kitervezett, azt megvalósította, az agyában született gondolat testet öltött és a maga módján tehetsége szerint ő is hozzájárul ahhoz, hogy jobb és örömteljesebb legyen a sorsa az emberiségnek.

Az embereknek egyenként és a közösségnek együttesen vannak időnként ilyen számadásai. A szakadatlan fejlődés áldott megállói, valósággal feltöltő állomások ezek, amelyek az elvégzett munka számadásának gyönyörében új ihletet kölcsönöznek, új küzdelmek kezdésére, új sikerek elérésére. Azt hiszem azonban, hogy az egész emberiségnek nincsen még egy olyan általános, a társadalom minden rendű és rangú tagját egyformán egybefogó nagy számadása, mint az, amelyben a nemzet egésze évről-évre felméri a föld mindenféle mezőgazdasági termését. Ez a statisztika, melynek rovataiban búza, kukorica, len, kender, szőlő és rizs, gyümölcs, takarmány, meg a többi termés zsugorodik össze különböző százalékokban, tele van valóságos élettel. A verejték, melyet a tűző nyári napon a kombájn, aratógép, a cséplő vagy éppen a frissen vágott rendek között gyöngyözött ki a dolgozó ember, ebben a szám-

adásban jótékony harmattá válik és felüdül tőle a gondba merült lélek, mert megtelik örömmel annak tudatától, hogy van és lesz kenyere mindenkinek, aki becsületes munkájával kiérdemli. Milyen jó és örömteljes egy nemzet közérzete egy-egy ilyen számadás után, melyben megállapítja, hogy jól dolgozott az ember, jól termett a föld és gazdag eredménye lett az ember és a föld testvéri összefogásának. Ezek a számadások egyben a nagy elhatározások, a nagy ihletek legszebb alkalmai is. Elfogja az embert a vágy, hogy jövőre egy kicsit mélyebbre eressze az ekét, gondosabban gondozza a növényt s a jobban előkészített és megdolgozott talajban még nagyobb eredményeket érjen el. A magabiztos, minden munkájában csak magára és munkaeszközeire számító ember számadása körülbelül ezekből áll. A múlt tapasztalatai, a jelen eredményei és a jövő tervei tartanak jótékony találkozót benne és minden sora zengő költemény, mely az ember nagyságát és hatalmát hirdeti.

Természetesen ez alól az általános emberi megnyilatkozás alól nem vonhatja ki magát a vallásos érzületű és istenszemléletű ember sem. Nekünk, akik unitárius módra éljük életünket, végezzük munkánkat, becsüljük testvéreinket és imadjuk Istenünket, nekünk is vannak ilyen számadásaink egyenként is és közösségi, egyházi vonatkozásban is. Egész életünk legemberibb, de leg-sajátosabban unitárius seregszemléje és munkánk eredményeinek felmérése az úgynevezett „Őszi Hálaadó Ünnep”, szeptember utolsó vasárnapján. Ezen a napon — elődeinktől tanult módon — templomainkban megterítjük az Úrasztalát. Kenyeret és bort teszünk rá és várjuk a híveket istentiszteletre és úrvacsoravételre. Ebben az ősi szertartásban végzi el az unitárius ember évi számadását. Megállapítja, hogy a szántást, vetést, aratást és mindenféle mezőgazdasági munkát ő is éppen úgy elvégezte, mint mások. Neki sem terem a föld, ha nem dolgozza meg. Templomi számadásának őszi hálaadómérlegén azonban ott van a vallásos, istenhívő ember életének nagy megnyugvása, emberi értelemmel fel sem fogható jelentése ennek a vallomásnak: „Sokat cselekedtél Te Uram Istenem, mi érettünk.” És e nagyszerű felismerésben benne van az első rügyfakadástól az utolsó falevél hullásáig az élet felszámolhatatlan csodáinak és utolérhetetlen szépségének minden mozaikja. A természet törvényei és a magunk munkája nyomán fakadt áldás gazdag eredményeit hitünkkel öleljük magunkhoz és így a jól végzett munka öröme még inkább megszépül bennünk s szívet indítóan zeng a régi zsoltár a gyülekezet ajkán.

„Megáldotta mezeinket minden jóval jobb kezed,
Új kenyérre, új ígére támasztottad népedet:
Atyánk, Istenünk.”

Amen.

Pethő István
püspöki helynök

Senkisem a magáé

Bíróági tárgyalások, humoros elmefuttatások, mozidarabok és vígjátékok váltakozó színekben gyarkorta visszatérő témája mai napság az úgynevezett társbérlet. Az emberi együttélésnek ezt a módját a világszerte észlelhető lakáshiányból eredő kényszerű szükség hozta létre. „Együtt lakva ismeri meg egymást az ember.” E közmondásnak az igazsága talán sehol sem jelentkezik a maga éles valóságában jobban, mint a társbérleti viszony kötelei között. — Az ember a maga természeti adottságai folytán ösztönösen törekszik arra, hogy maga körül, „saját otthont” teremtsen. Otthont, amelynek szabályait „alkotmányát”, egész benső életének rendjét maga szabja meg. — „Minden ember gazda a maga portáján”, „Az én házam az én váram”. — Ezek a közkeletű mondások is a „saját otthon” kizárólagosságának biztosítására törekvő emberi szándékok megnyilvánulását tesztetik meg. Am az egyéni önzésnek ezt a csigahéját, — a szélesebb körű emberi közösség érdekeit védelmező társadalmi felelősség magasabb követelményeinek megfelelően, — szétörte az élet, amikor a társas együttélésnek ezt az új formáját kialakította. És ha bármennyi viszálykodásnak, — emberek közötti egyenetlenségnek fészke is lett a társbérletben megosztott családi otthon —, ha furcsán hangzik is talán, — ugyanannyi boldog alkalmat és lehetőséget nyújthat arra is, hogy az emberi lélek nemesebb indulatait felébressze és áldásos cselekedetekre serkentse. Bizonyosságul szolgáljon erre az alábbi történet:

A lakásban, ahol hajlékom van, hármastársbérletben élünk. — Másfél évtizeddel ezelőtt, amikor a háború vihara bennünket összesodort, tizenhárom személyből állott „létszámunk”. — Később azután az élet rendje: házasság, halálozás megritkította sorainkat. Mi azonban, akik továbbra is együtt maradtunk, igyekeztünk a társbérletből folyó természetes surlódásokat, apró emberi gyarlóságokat, önfegyelmekkel, egymáshoz való jószándékú alkalmazkodással és segítő készséggel elegyengetni. — A lakótársi kapcsolaton

túl, egymásközi baráti viszonyt is sikerült így kialakítanunk.

A nyár folyamán egyik társunk, — egyedülálló özvegyasszony — súlyos beteg lett. — Trombózis támadta meg. Hosszú hetekig ágyban kellett fekdnie. — Társbérletünk asszonytagjai felváltva magukra vállalták ápolásának, házatája rendbentartásának gondjait. Hosszú hetek múltán együttörvendeztünk, amikor botránymaszkodva, tétova lépésekkel először végigsetált szobáján.

A napokban azután érdekes eset történt. Lábadozó lakótársunk napi bevásárlását végezve, a közeli tejcsarnokban találkozott a házukban lakó egyik nő ismerőseivel, akiről köztudomású, hogy mindenkivel szemben ridegen elzárkózik, vele egy fedél alatt lakó bérletársával szemben pedig — aki szintén egyedülálló özvegyasszony —, egyenesen ellenséges magatartást tanúsít. Az ilyenkor szokásos kérdések során szó került bérletársunk betegségére is. Könnyelábadt szemekkel beszélt arról, hogy betegsége idején bérletársai viselték gondját, gyöngéd jószággal és körültekintő figyelemmel. Ezért nem tud elég hálás lenni a jó Istennek. A rideg lélek cellájába, mintha e szavakra hatolt volna először napsugár. Csodálkozó tekintetéből valami átszellemült jószág fénye áradt széjjel. Gépies mozdulattal kapta ki társunk kezéből a teli kosarat, s szapora léptekkel sietett fel az emeletre. Aznap újból meglátogatta társunkat, s följajlotta további segítségét is.

A házban gyorsan híre terjedt a „csodának”. — Pedig nem történt egyéb, csak az, amit az Írás szava így fogalmaz meg: „Kövessétek a szeretetet, kívánjátok a lelki ajándékokat”. (Pál I. lev. a Kor. 14. r.) A példa fénye ösvényt mutatott. Ösvényt, amely a megvilágosodott lelket — hitünk szerint, — elvezeti most már, talán bérletársának eddig semmibe vett személyéhez is.

Mert senki sem magának való...

Elhatározom, hogy dzsungel orvos leszek

— Részlet Dr. A. SCHWEITZER: „My Life and Thought” című önéletrajzi művéből —

— folytatás —

Amíg a csavargókkal és elbocsátott fegyencekkel foglalkoztam, meggyőződtem arról, hogy csak azok segítsége lehet hathatós, akik teljesen ennek a munkának szentelik életüket. Arra is rájöttem, hogy jó munkát csak szervezeten lehet végezni. Magam részére azonban tökéletesen független, egyéni tevékenységet kívántam. Habár elhatároztam, hogy szükség esetén szolgálatomat valamilyen szervezet rendelkezésére bocsátom, soha nem adtam fel a reményt, hogy megtaláljam saját, önálló munkaterületemet. Azt, hogy ez a vágyam teljesült, mindig úgy tekintettem, mint jelentős példáját annak a kegyelemnek, amely ismételtén osztályrészem lett.

1904 őszén, egy reggel a kollégiumban íróasztalomon találtam egy folyóiratot. A „Párizsi Missziós Társaság” lapját.

A zöld borítólappal folyóiratban a társaság havonta beszámolt tevékenységéről. E lapot Miss Scherdlin szokta asztalomra tenni, mert tudta, hogy a társaság tevékenysége engem gyermekkorom óta érdekel. Édesapám a missziós összejöveteleken fel szokta olvasni egy misszionáriusnak, Casalisnak a leveleit. Aznap este, miközben félretoltam a folyóiratot, hogy

folytathassam munkámat, gépiesen kinyitottam ezt. Pillantásom egy cikk címére esett: „Les besoins de la Mission du Congo”. (A Kongói Misszió szükségletei.)

A társaság elnöke azt panaszkolta cikkében, hogy a munka folytatásához több munkatársra lenne szüksége Gaboon-ban. Az író azt a reményét fejezte ki, hogy olyanok ajánlják fel magukat erre a sürgős munkára, „akiket az Úr már kiválasztott”.

A befejezés így szólt: „Férfiak és asszonyok, tudtok-e az Úr hívására így felelni: Uram, én jövök. Ilyen emberekre van szüksége az Egyháznak.” Miután a cikket elolvastam éreztem, hogy keresésemnek vége. Céloimat megtaláltam. Emberi szolgálatomat az Egyenlítői Afrikában megkezdem.

Szándékomról csak egy barátom tudott, akinek titoktartására nyugodtan számíthattam. Mikor — a Párizsból küldött leveleimből — tervem ismeretessé vált, kemény harcot kellett vívnom rokonaimmal és barátaimmal. Nem annyira elhatározásom miatt értek szemrehányások, mint inkább a bizalom hiánya miatt. Nehezményezték, hogy nem tárgyaltam meg velük tervemet. Nehéz hetek következtek. Érthet-

lennek tűnt számomra, hogy teológus barátaim miért nem értik meg előző hallgatásomat, hiszen mindnyájan olyan szépen tudtak beszélni arról, hogy mit készülnek tenni Jézusért.

Természetesnek tekintettem, hogy teológus barátaim Jézus szavainak ismeretében jobban meg fog-nak érteni engem, mint a hétköznapi logikával gondolkozó emberek.

Milyen sokat szenvedtem azáltal, hogy az emberek jogot formáltak ahhoz, hogy belső énem ajtaját és ablakát felszakítsák.

Barátaim szerint tervemben az volt a legérthetlenebb, hogy Afrikába akarok menni, mégpedig nem misszionáriusnak, hanem orvosnak és ezáltal 30 éves koromban hosszas, fáradságos további tanulmánnyal akarom magam megterhelni. Én sem kételkedtem benne, hogy a tanulmány hallatlan megerőltetést jelent majd számomra. Valóban rettegve gondoltam a következő esztendőkre. De oly sokat nyomtak a latban azok az indokok, melyek orvosi szolgálatomat erre a területre irányították, hogy semilyen más tekintet nem jöhetett számításba.

Mikor biztos voltam abban, hogy egy kis kórház megalapítására elegendő pénzt sikerült összegyűjtenem, végleges ajánlatot tettem a párizsi Misszionárius Társaságnak, hogy saját költségemre vállalom szolgálatot az Ogowe-folyó missziós területén, a központi fekvésű Lambaréné-ben. A Lambaréné-i missziós állomást 1876-ban alapította dr. Nassau nevű amerikai missziós orvos, miután az Ogowe-i területen már 1874-ben amerikai misszionáriusok vették kezükbe a munkát. Valamivel később a Gaboon francia védett terület lett és 1892-től a párizsi Missziós Társaság folytatta a munkát, mivel az amerikaiak nem tudták teljesíteni a francia kormánynak azt a követelményét, hogy minden oktatás francia nyelven történjék.

Monsieur Boegner utódja, a Misszió felügyelőjeként, M. Jean Bianquis lett. Ő sok barátot szerzett magának kegyes tetteivel, és a társaság ügyeinek talpraesett vezetésével, és tekintélye teljes súlyával támogatta az önköltségen jelentkező orvos alkalmazásának ügyét. De a szigorúan vett ortodoxoknak ellenvetéseik voltak. Elhatározták, hogy a Bizottság elé idéznek és vizsgálatnak vetik alá a hitemet. Én ebbe nem egyezhettem bele, és visszautasításom alapjául azt a tényt említettem, hogy Jézus, mikor magához hívta tanítványait, semmi mást nem követelt tőlük, mint azt, hogy szabad akaratukból kövessék őt. Továbbá azt üzentem a Bizottságnak, hogyha követni akarjuk Jézus ama mondását: „aki nincs ellenünk, az velünk van”, egy missziós társaság nagyot vétene, ha még egy mohamedánnak a szolgálatát is visszautasítaná, mikor az a szenvedő bennszülöttek gyógyítására ajánlkozik. Kevéssel azelőtt a misszió visszautasított egy lelkészt, aki hajlandó volt Afrikában munkát vállalni, mert az ő tudományos meggyőződése nem engedte meg, hogy határozott igennel feleljen arra a kérdésre, hogy a negyedik evangéliumot János apostol munkájának tekinti. Ezt a sorsot el akartam kerülni. Ezért nem jelentem meg az egybegyűlt bizottság előtt, hogy teológiai kérdéseket tegyenek fel nekem. Viszont felajánlottam, hogy egyénenként meglátogatom a Bizottság minden tagját, úgy, hogy beszélgetésükben alkalmuk legyen meggyőződni arról, hogy ajánlatom elfogadása valóban olyan félelmes veszélyt jelent-e a négerlekének és a Társaság jó hírnevének.

A tagok némelyike igen fagyosan fogadott. Nagyrészt arról biztosított, hogy teológiai álláspontom miatt két okból is ingadoztak ajánlatom elfogadásában. Esetleg kísértésbe jönnék, hogy a kint élő misszionáriusokat tanultságommal zavarba hozzam, és mint prédikátor újra tevékenykedjem. De aggályaik eloszlottak, mert biztosítottam őket, hogy csak orvos akarok lenni és semmi más.

Fordította: Szigethy Szabó Katalin

(Folytatjuk)

Az evangélium fényénél...

János 4,1—24....az Isten lélek és akik őt imádják, szükséges, hogy lélekben és igazságban imádják.”

A visszaemlékezés alapján megírt jánosi evangélium a kereszténység nagy tanító mesterét, a názáreti Jézust úgy mutatja be, mint aki a mennyi Atya akarátának betöltésében magához ölel minden vergődő és tuskodó szívű embert, aki vágyik Istenhez, és hajlandó a hozzávezető utat tanítása szerint keresni. A jánosi hívás alapján oly sokatmondóan hangzó evangéliumi történet az útkeresés és az Istenhez érkezés legszebb példázata.

Ami belőle megragadja a figyelmet, az a samariabeli asszony magatartása. Ez a lelki egyensúlyát veszített, a mózesi törvényeket semmibevevő asszony, aki felbontott törvényes házassága óta az ötödik emberrel él együtt, rádöbben élete értéktelen és tarthatatlan voltára s annak áldatlan állapotából a kivezető utat keresi. Régóta érzi, hogy elprédált ifjúsága a felkínált értékekből csak a múltot tette magáévá s ami a tulajdonképpeni életet, annak tartalmát, súlyát, magasabb eszményét jelenti, figyelmen kívül hagyva, elkerülte. Azonban őt is utóléri a hiábavalóságtól való menekülés vágya s ennek kábulatában várja, hogy valaki fogja meg a kezét s mutassa meg, mi a teendő az új életbe való indulásra. Azon estvéli órán, amelyről az evangélista tudósít, az asszony lelke nyugalomát keresve megy Jákob kútjához s itt következik be élete nagy eseménye.

A forrás mellett egy zsidó férfit talál elgondolkodva, magába mélyedve, s amikor találkozik pillantásuk s abból a várt gyűlölet helyett szelidséget és megértést érez, akkor megszűnik nyugtalansága, sőt a lefolyt beszélgetés alatt egyenesen megnyílik előtte annak az életnek kapuja, amelyhez elérkezni annyira kívánt. Ennek a megérkezésnek legfőbb mozgatója az, amit Jézus az Istenről mondott, hogy t. i. „az Isten lélek és akik őt imádják, szükséges, hogy lélekben és igazságban imádják.”

Ez a Jézus ajkáról elhangzott szó a mi számunkra egészen természetes, nyomban megérezzük annak új életre ösztönző erejét, hiszen a mi elgondolásunk alapján is Isten úgy áll előttünk, mint aki lélek, így láthatatlan és mindenütt jelenvaló. A jézusi kor samariabeli embere azonban, aki szertartásaival a bálványozásba is átesap, aki szenved a római elnyomás minden keservét éppen úgy, mint a zsidók megvetését, másképpen gondolkodik. A zsidókkal való asszimilálódás törekvésében amúgy is sok mindenről lemond, de Istenét önön körében, magaslatain kívánja tisztelni s ez a kiindulása az állandó békétlenségnek. S éppen ezért sokan várják közülük is a Messiást, hogy megoldja ezen problémájukat. Talán az evangéliumban említett asszony is e kérdés megoldását tartja legfontosabbnak s így lehet az, hogy amikor Jézus kijelenti, hogy az igaz imádók szakítanak a múlttal — az eddigi bűnös élettel — s Istent nem a magaslaton, vagy a templomban, hanem lélekben és igazságban imádják, akkor az asszony mindenkit megelőzve megérti, hogy ennek tudomásulvétele és betartása a kívánt nyugalom és békeesség előfeltétele. Mert az élet az ember számára Istenben adja meg a nyugodalmat. De hiábavaló és fölösleges minden vágyakozása, ha zavaros, vagy bizonytalan volna Istenről való nézete. Ezt a zavart osztja el a názáreti Jézus, aki kiemeli Istent a helyhez kötöttségből s a lelkeséggel megáldott emberrel megérteti, hogy Isten mindenütt ott van, ahol őszintén, azaz lélekkel keresik és igazságban imádják. A jövő vallásos emberének a képe ez a samariabeli asszony, aki előbb vagy utóbb elérkezik a názáreti Jézushoz s tőle nyeri el az örökéletre buzgó hit forrását.

Amen.

Kelemen Miklós

HÍREK

Urvaesorával egybekötött őszi hálaadó istentisztelet lesz templomainkban, szeptember 27-én. Kérjük híveinket, járulni hozzá az Ur asztalának megterítéséhez.

Az Országos Békatanács evangélikus és református egyházi bizottságai ülést tartottak a ref. teológia dísztermében. Győri Elemér ref. püspök igeolvasása és elnöki megnyitója után dr. Randé Jenő a Rádió főmunkatársa adott részletes tájékoztatást a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről. Huszti Kálmán lelkész, a református bizottság titkára tartott beszámolót a bizottság első félévi munkájáról. „Nem lehet Magyarországon egyetlen egy lelkész sem, aki ne tekintene szolgálatára szerves részének a „béke munkát”, — állapította meg többek között az előadó.

Dr. Keken András lelkész az evangélikus békebizottság ügyvezetője előterjesztésére határozati javaslatot fogadtak el a bizottságok második félévi munkaprogramjáról. — Az ülés felhívta az Országos Békatanácsot, hogy a megyei békebizottságok által rendeztesen a jövő munkáév során szeptembertől májusig terjedő időben két havonként minden megyében olyan összejevetelt, melyen a lelkészek szakképzett előadók szolgálatával tájékoztatást kapnának a nemzetközi helyzetről, a békemozgalom feladatairól, s általában jövőnk építésének minden időszerű kérdéseiről. — Az ülésen, — amelyen több hozzászólás hangzott el — egyházunkat Pethő István püspöki helynök képviselte.

Lelkészi értekezletet tartott lelkészeink munkaközössége szeptember 16 és 17 napjain. A lelkészi értekezlet munkájának részletes ismertetésére legközelebbi számunkban visszatérünk.

Esperesi vizsgálatot tartott Pethő István esperes-püspöki helynök szeptember 13-án polgárdi-i és 20-án kocsordi egyházközségünkben. A vizsgálat során megtartott egyházközségi közgyűléseket a hívek nagy érdeklődése kísérte.

József Dezső festőművész, ny. tanár „az oktatásügy kiváló dolgozója-nak” gyulai szörvényegyházközségünk egykori buzgó gondnokának műveiből jubileumi gyűjteményes kiállítást rendezett a gyulai Erkel Ferenc Múzeum. A kiállítást szeptember 1-én Enyedi G. Sándor Gyula város tanácsának elnöke nyitotta meg, majd dr. Dankó Imre múzeumigazgató köszöntötte a negyven éve Gyulán dolgozó festőművészt. József Dezsőnek a Képzőművészeti főiskolán Révész Imre és Edvi Illés Aladár voltak a mesterei. A kiállításon, — amely szeptember 21-én zárult, — négy évtized termésének legjava látható. — József Dezső szervező munkásságát dícséri egyébként a Békésmegyei Képzőművészeti és Iparművészeti Társulat, amelyből később a Gyulai Művészek és Műbarátok Köre alakult. Az ősz mesternek további jó egészséget és újabb sikereket kívánunk.

Hatvan évvel ezelőtt, 1899 szeptember 28-án süttették először a volt kolozsvári kollégiumban az ún. Berde cipőt. Berde Mózes, — mint ismeretes 1888-ban kelt végrendeletével általános örökösévé egyházunkat tette. Berde Mózes 1848-ban a Honvédelmi Bizottmány megbízásából szervezte a Habsburg önkény ellen a székelyek ellenállását. Világos után halálra, majd kegyelemből nyolc évi várfogságra ítélték. Az új alkotmányos minisztérium a belügyi kormány kebelében kormánybiztossá nevezte ki. Berde végrendeletét intézkedése szerint a „cipő-alap” szabályzatát az 1899 évi zsinati főtanács állapította meg. Ennek értelmében a Berde hagyaték jövedelméből 200 tanulóknak naponként három drb. 50 dk. súlyú egységes cipőt juttattak. A hat évtizedes évforduló alkalmából kegyelettel idézzük a szabadsághős Berde Mózes emlékét.

Berke Ferizt, az ortodox egyház adminisztrátorát gyémánttal ékesített mellkeresztrel tüntette ki Nyikolaj metropolita. Szívből gratulálunk.

Felhívjuk kedves olvasóinkat, hogy előfizetési hátralékuakat az 50.561—VIII számú csekkszámlára befizetni szíveskedjenek. Kérjük továbbá, hogy a lakáscímükben beállott változásokat kiadóhivatalunkkal közölni szíveskedjenek.

Pestszentlőrinci Egyházközségünkben október 4-én, vasárnap du. 6 órakor gyülekezeti evangélizációt tartunk, melyre szeretettel várjuk híveinket.

Nyugdíjalapunk 221 374 számú csekkszámlájára Bartók Géza, Buzogány Lajos, Somosi Ákos 10—10 forintot, W. Weir 220,— Borbély Sámuel és családja 30,— dr. Ajtai Gyula 200,— Zoltán László és felesége Simó Margit, Zoltán Zoltán és felesége Bálint Vilma 50—50,— özv. Páll Miklósné, Páll Miklós 2—2,— Prág Jenőné 5 Ft özv. Weltin Józsefné 6,— Bérés Ida 10,— Buksa Márta és Buksa Gyöngyike 10—10 forintot.

Barabás Dániel atyánkfia „Közalapunk” 221.485—VIII sz. csekkszámlájára 20 forint adományt juttatott. Isten áldása kísérje a jószívű adakozók életét.

Sírköavatás. Almásy Anna, a Högyes E. u. templomunk buzgó látogatója megújította elhunyt testvéreinek síremlékét.

A testvéri szeretet elhervadhatatlan virágaival ékesített síremléket Pethő István püspöki helynök avatta fel szeptember 6-án a Farkasréti temetőben.

Lelkészeiktatás Recsenyében. Augusztus 9-én ünnepi istentisztelet keretében iktatta be a recsenyédi egyházközség új lelkészét: Fodor Dénest a püspök úr kinevezése alapján dr. Szász Dénes esperes. A beiktató ünnepségen többen vettek részt a homoródméti lelkészek közül és a szomszédos egyházközségek hívei is. Beköszöntő beszédében az ifjú lelkész Ezékiel III. 17. alapján a lelkészi szolgálat szépségeiről és nehézségeiről beszélt s felajánlotta egész életét a hívek szolgálata. A presbiterium által rendezett közebében 350-en vettek részt. A gyülekezet asszonyai által készített ebédet székelyruhás lányok szolgálták fel. Az új lelkésznek sok sikert és a gyülekezetnek igaz emberségben való további épülést kívánunk.

Budapesti egyházközségünk a Nagy Ignác u. 4. sz. alatti gyülekezeti teremben október 3-án szombaton du. 6 órai kezdettel evangélizációs összejevetelt tart szeretetvendégséggel egybekötve.

A Högyes E. u. 3. sz. alatti gyülekezeti teremben október 18-án (vasárnap) du. 6 órai kezdettel szintén evangélizációs összejevetel lesz, amelyet szeretetvendégség követ. Mindkét helyre az egyház előjárósága híveit szeretettel hívja és várja.

Külön meghívót egyik összejevetelre sem bocsátanak ki.

HALOTTAINK

Balogh Lajos atyánkfia Győrött elhunyt. A temetési szertartást Győrfi István budapesti lelkész végezte. Császár József atyánkfia, polgárdi-i egyházközségünk érdemes presbitere 85 éves korában Polgárdiban elhunyt. A község lakosainak nagy részvétele mellett helyezték örök nyugalomra. Pethő István püspöki helynök szolgálatával. Megható mozzanata volt a temetésnek, hogy a menetben a püspöki helynök társaságában együtt haladt a katolikus és a református lelképásztor is.

Súlyos csapás érte dr. Kozma Jenő egyházköri jogtanácsos atyánkfiát, felesége Költő Agnesnek, néhai dr. Költő Gábor egykori kiváló egyházi titkarunk leányának halálával. Özv. dr. Költő Gáborné lányát, Kozma Tamás teológiai intézeti hallgató és Kozma Jenő Gábor atyánkfiát édesanyjukat gyászolják az elhunytban. Végtesztessége szeptember 3-án volt a Farkasréti-temetőben nagy részvét mellett. A temetési szertartást Karsay Dezső református lelképásztor végezte, az unitárius közösség utolsó üdvözlését Pethő István püspöki helynök tolmácsolta megható szavakkal. Elhunyt testvérünk szeretetreméltó, gyöngéd egyéniségének emlékét kegyelettel őrizzük.

Szokolay Béla, a jeles képzőművész, a magyar bábjátékmozgalmak egyik érdemes munkása, 68 éves korában Budapesten elhunyt. Sz. Tompa Márta egyházköri tanácsos atyánkfia férjét, Szokolay Vajk, Örs és Réka édesapjukat gyászolják az elhunytban. A temetési szolgálatot Pethő István püspöki helynök végezte.

Jancsó Tiborné sz. Serester Katica Budapesten elhunyt. A temetési szertartást Pethő István püspöki helynök végezte.

Füzesgyarmaton 1959. szeptember 4-én 62 éves korában elhunyt Berg Józsefné atyánkfia. Földi maradványait szeptember 6-án helyezték nagy részvét mellett örök nyugalomra.

Aldás halottaink hamvaira, a megsomorodott szívű hátramaradottaknak adjon a mi egy igaz Istenünk vigasztalást.

Idézetek — bölcs mondások:

„Aki egész lényével szereti a jót — Istent —, az nem kételkedhetik a saját halhatatlanságában.” (—)

UNITARIUS ÉLET

Laptulajdonos a Magyarországi Unitárius Egyházkör Felelős szerkesztő és kiadó: Pethő István.

Évi előfizetési díja 12 forint.

Budapest, IX., Högyes Endre utca 3.

Táv.: 137—186. Csekksz.: 50 561.

591286/2 — Zrínyi Nyomda, Budapest.

Kaplay Imre
Budapest
XII. Torbágyi u. 2/c